

Raadsinformatiebrief

Aan Gemeenteraad
Portefeuillehouder Wethouder Johan Swaans
Onderwerp Uitkomsten septembercirculaire gemeentefonds
Datum 01-10-2018

Kennisnemen van

Samenvatting uitkomsten Septembercirculaire 2018 Gemeentefonds.

Inleiding

Gebruikelijk is dat we uw raad informeren over de hoofdlijnen van de circulaire gemeentefonds. Met deze raadsinformatiebrief geven wij daar uitvoering aan waar het gaat om de septembercirculaire 2018. De voorliggende circulaire kent geen grote beleidsinhoudelijke verschillen ten opzichte van de meicirculaire 2018. Budgettaire heeft de circulaire negatieve consequenties.

Informatie

Accessen

De ontwikkeling van de rijksuitgaven bepaalt voor het grootste deel de ontwikkeling van de algemene uitkering. Volgens het systeem van 'samen de trap op en samen de trap af' hebben wijzigingen in de rijksuitgaven direct invloed op de omvang van het gemeentefonds. De jaarlijkse toe- of afname van het gemeentefonds - voorvloeiend uit de trap op trap af methode - wordt het accres genoemd. Geeft het rijk meer uit dan eerder voorzien, dan ontvangen gemeenten meer algemene uitkering. Geeft het rijk minder uit dan eerder voorzien, dan ontvangen gemeenten minder algemene uitkering.

Ten opzichte van de meicirculaire worden we geconfronteerd met een substantieel lagere accres-ontwikkeling in 2018.

Het rijk verwacht dit jaar € 194 miljoen minder uit te geven dan eerder werd voorzien. In de circulaire is niet aangegeven over welke uitgaven het gaat. Dit brengt wel met zich mee dat de gemeenten in dit geval substantieel samen de trap af gaan waar het gaat om de hoogte van de algemene uitkering. Gelukkig is het uitkeringsjaar 2019 wel positief. Daar gaat het om een toename van € 187 miljoen ten opzichte van de meicirculaire 2018. Hierdoor wordt het structurele nadeel van 2018 grotendeels gecompenseerd. De mutaties voor de jaren 2020 tot en met 2022 zijn beperkt.

BCF-plafond

Gemeenten declareren hun BTW op overheidstaken bij het BTW CompensatieFonds (BCF). Om te voorkomen dat er een open eind regeling ontstaat heeft de rijksoverheid een plafond aangebracht in de declaraties van ± € 3,2 miljard. Blijven de gezamenlijke gemeenten onder het plafond dan wordt het verschil aan het gemeentefonds toegevoegd, wordt het plafond overschreden dan wordt het verschil uit het gemeentefonds genomen.

Naar inschatting van het ministerie van Financiën declareren gemeenten in 2018 meer BTW dan was voorzien in de meicirculaire 2018. Dat leidt thans tot een incidentele uitname van € 169 miljoen. Voor Goirle betekent dit een nadeel van afgerond € 179.000,00.

Vanaf 2019 gaat het rijk pas in de loop van het jaar bepalen of, en zo ja, welk deel van het beschikbare budget aan BTW de gemeenten niet declareren. Dat deel wordt dan in de loop van het jaar alsnog aan de gemeenten uitgekeerd. Daarmee is het risico dat de gemeenten hierdoor op voorhand teveel aan algemene uitkering ontvangen weggenomen.

Bijstelling voorgaande jaren

Over 2017 zijn nog een aantal bijstellingen doorgevoerd, hetgeen voor ons leidt tot een incidenteel lagere algemene uitkering die verwerkt wordt in 2018 van afgerond € 40.000,00.

InterBestuurlijk Programma (IBP)

Hier wordt niets over gezegd in de septembercirculaire. Wij vermoeden dat dit komt door de aangenomen motie op de ALV van de VNG om het gesprek met de rijksoverheid op te schorten totdat er overeenstemming is over de financiën. Hierover zal de rijksoverheid in november 2018 met een standpunt komen.

Overige mutaties

a. Voorschoolse voorziening peuters

De gemeenten ontvangen sinds 2016 een oplopend bedrag via een decentralisatie-uitkering voor de 'Voorschoolse voorziening peuters'. Dit met als doel de gemeenten in staat te stellen alle peuters de mogelijkheid te geven om naar een voorschoolse voorziening te gaan.

Het oplopende budget was gebaseerd op de aanname dat er ongeveer 40.000 peuters zijn die niet bereikt worden door gemeenten en die geen recht hebben op kinderopvangtoeslag en/of voorschoolse educatie. Onderzoek wijst dat die groep veel kleiner is dan waarmee is gerekend. Vandaar dat het oplopende bedrag aan algemene uitkering teruggedraaid wordt. Tegelijkertijd ramen we ook het oplopende bedrag aan uitgaven op dat gebied met eenzelfde bedrag af.

b. Aanpassen budget re-integratie klassiek

In 2019 is een klein gedeelte van de integratie uitkering Sociaal Domein, onderdeel Participatie overgeheveld naar de algemene uitkering. Het gaat daarbij vooral om het re-integratie budget. Vanaf 2019 is deze fors negatief bijgesteld en dat heeft betrekking op het onderdeel re-integratie klassiek.

De uitgaven in de meerjarenbegroting zijn gekoppeld aan de uitkering van het rijk en daarom worden de uitgaven voor dit onderdeel met hetzelfde bedrag verlaagd.

Effect september circulaire 2018

Jaren	2018	2019	2020	2021	2022
uitkomst meircirculaire	31.592	31.925	32.857	33.639	34.406
uitkomst septembercirculaire 2018	<u>31.188</u>	<u>31.771</u>	<u>32.776</u>	<u>33.504</u>	<u>34.306</u>
Verschil (nadelig)	-404	-154	-81	-135	-100
Taakmutaties					
aanpassen begroting voor bijdrage voorschoolse					
voorziening peuters	0	11	23	35	35
aanpassen begroting onderdeel re- integratie					
klassiek	0	48	48	48	48
bonus beschut werken	-9	0	0	0	0
decentralisatie participatie wet	<u>-13</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Nadeel voor de (meerjaren) begroting	<u>-426</u>	<u>-95</u>	<u>-10</u>	<u>-52</u>	<u>-17</u>

Dat betekent voor onze meerjarenbegroting bijgestelde uitkomsten:

2019: € 150.000,00 negatief

2020: € 176.000,00 positief

2021: € 339.000,00 positief

2022: € 552.000,00 positief

Vervolg

Het saldo van de mutaties 2017 en 2018, in totaal € 466.000,00 negatief, verwerken we in het financieel tussenbericht dat in de besluitvormende vergadering van 18 december wordt vastgesteld. De effecten voor de jaren 2019 tot en met 2022 worden verwerkt in de 1^e wijziging van de begroting 2019.

Communicatie

Niet van toepassing.

Bijlagen

* Septembercirculaire 2018
